

รหัสทะเบียนวิจัย 32 05 001 009

รายงานผลการวิจัย กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2535

32/กองแผนงานและวิชาการ/ฝ่ายวิชาการสถิติ

ชื่อกลุ่มพืช/พืช	ข้าวและธัญพืชเมืองหนาว/ข้าวนาสวน (01/01)
โครงการวิจัย	สถิติศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (0311)
สาขาวิชา	สถิติศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (21)
สาขาวิชาย่อย	การสำรวจข้อมูล (01)
ชื่อทะเบียนวิจัย	การประเมินผลโครงการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสาน
ผู้ดำเนินงาน	
หัวหน้า	ลาวัลย์ นิยมวิทย์ B 1031 (L)
ผู้ร่วมงาน	ประสิทธิ์ บุญชูดวง F 0352 (S)
	สมร ออกเวชะ B 1381 (S)
	ศรีอุไร กุลธรรม B 1218 (S)

บทคัดย่อ

เป็นโครงการที่ปฏิบัติในแหล่งที่มีปัญหาการระบาดของศัตรูข้าวรุนแรงในเขตตำบลนิลเพชร อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีระยะเวลา 2 ปี โดยเริ่มในปี 2534 และสิ้นสุดในปี 2535 มี ขาวนาเข้าในโครงการ 24 ราย ระหว่างที่โครงการเข้าไปดำเนินงาน มีนักวิชาการของกรมวิชาการเกษตรที่มีความรู้ความชำนาญด้านโรค แมลง วัชพืช และหนู ไปบรรยายแนะนำแก่เกษตรกรเป็นประจำทุกเดือน คอยติดตามให้ความรู้ตามเวลา และ สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวในนา ตั้งแต่ก่อนปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว เป้าหมายของการดำเนินงานเพื่อให้ เกษตรกรมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามความจำเป็น ได้แนะนำให้เกษตรกร ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทานและปลูกข้าวมากกว่า 1 พันธุ์ เพื่อลดปัญหาการระบาดของศัตรูข้าวร่วมกับการอนุรักษ์ศัตรู ธรรมชาติของแมลงศัตรูข้าวและหนูเป็นหลัก รวมทั้งวิธีการอื่นๆ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรรู้จักศัตรูธรรมชาติ ของแมลงศัตรูข้าว โรค แมลง ชนิดต่างๆ วิธีการสูมนับแมลงและการใช้สารกำจัดเมื่อถึงระดับความเสียหายทาง เศรษฐกิจ จากผลการดำเนินงานใน 3 ฤดูปลูก พบว่า มีเกษตรกรร้อยละ 50 มารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่าง สม่าเสมอ และเมื่อเกษตรกรได้เข้าโครงการแล้วสามารถลดจำนวนครั้งการใช้สารกำจัดโรคแมลง กล่าวคือก่อนเข้า โครงการเกษตรกร แต่ละครัวเรือนใช้ 1-5 ครั้ง โดยเฉลี่ย 3 ครั้ง และเมื่อเข้าโครงการแล้วใช้ 1-3 ครั้ง โดยเฉลี่ย 2 ครั้ง เมื่อเทียบ เป็นตัวเงินแล้ว ก่อนเข้าโครงการคิดเป็นเงินไร่ละ 102.40 บาท เมื่อเข้าโครงการ แล้วในแต่ละฤดู

ปลูกใช้เงินเพียงไร่ละ 45.92-89.87 บาท จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่เข้าโครงการมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสานดีขึ้น สำหรับปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินงานครั้งนี้ คือมีเกษตรกรบางรายไม่เคยเข้ามาร่วมการประชุมในโครงการเลยหรือมาประชุมไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากทางโครงการไม่มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ถ่ายทอด เทคโนโลยี รวมทั้งการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมแต่ละครั้งยังไม่ทั่วถึง

กรมวิชาการเกษตร